

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
F: 01 230 9778
gp.ip@ip-rs.si
www.ip-rs.si

Številka: 007-61/2020/5

Datum: 14. 4. 2021

Ministrstvo za infrastrukturo
gp.mzi@gov.si

ZADEVA: Dopolnjen Predlog sprememb in dopolnitev Pomorskega zakonika (57. in 58. člen) s priloženo oceno učinkov – DODATNO MNENJE

ZVEZA: vaš dopis št. 373-7/2019/172 z dne 29. 3. 2020 in priloženo gradivo

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo dodatno mnenje Informacijskega pooblaščenca (v nadaljevanju IP) k prejetemu predlogu sprememb 57. in 58. člena Pomorskega zakonika.

Pozdravljamo, da ste na podlagi mnenja IP št. 007-61/2020/2 z dne 27. 1. 2021 pripravili ocene učinkov v zvezi z varstvom osebnih podatkov v skladu s 35. členom Splošne uredbe, vendar pa ugotavljamo, da se identificirani ukrepi ne odražajo oziroma ne odražajo dovolj natančno v predlaganih zakonskih določbah. Takšno oceno učinkov je treba v primeru, da je obvezna, izvesti pred začetkom obdelave. Seznam obdelav, za katere je takšna ocena učinkov obvezna v skladu s 35. členom Splošne uredbe je objavljen na spletni strani IP (https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/Ocene_ucinkov/Seznam_dejanj_obdelav_osebni_podatkov__za_katere_velja_zahteva_po_izvedbi_ocene_ucinka_v_zvezi_z_varstvom_osebni_podatkov.pdf). Več o izvedbi ocene učinkov pa je na voljo na spletni strani IP (<https://www.ip-rs.si/zakonodaja/reforma-evropskega-zakonodajnega-okvira-za-varstvo-osebni-podatkov/kljucna-podrocja-uredbe/ocena-ucinka-v-zvezi-z-varstvom-podatkov/#c1915>).

V nadaljevanju zato posredujemo obrazložitve in pripombe k prejetemu besedilu ocene učinkov in k prejetim predlogom sprememb 57. in 58. člena Pomorskega zakonika.

K 57. členu

Kot izhaja iz prejetega gradiva, naj bi spremembe 57. člena ostale nespremenjene, tako, da se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Za zagotavljanje stalnega nadzora v skladu s prejšnjim odstavkom lahko Uprava Republike Slovenije za pomorstvo izvaja videonadzor dela morja, kjer je to potrebno za zagotavljanje varnosti plovbe ter iskanje in reševanje, snema komunikacijo z udeleženci pomorskega prometa na delovnem radijskem VHF pomorskem kanalu, ter ugotavlja položaj in hitrost plovbe plovil ter druge podatke o poteku pomorskega prometa z napravami za nadzor pomorskega prometa, ki se uporabljajo v pomorskem prometu v skladu z mednarodnimi predpisi.

Posnetki iz prejšnjega odstavka, ki vsebujejo osebne podatke, se hranijo največ 30 dni od njihove pridobitve, razen, če se ti podatki potrebujejo v postopku preiskave pomorske nesreče, kazenskem postopku ali postopku o prekršku.»

IP v zvezi s predlagano dopolnitvijo ponovno ugotavlja, da gre za resen poseg v zasebnost, ki s predlagano določbo ni ustrezno zamejen niti opredeljen, saj gre za odprto in zelo splošno določbo, ki bi v praksi lahko pomenila izvajanje stalnega in neomejenega nadzora z najrazličnejšimi tehničnimi sredstvi, pri čemer ta niso v ničemer zamejena vsebinsko, časovno ali kako drugače. Prav tako niti iz besedila niti iz obrazložitve ni razvidno, kako naj bi bili zagotovljeni ustrezni ukrepi za zagotavljanje spoštovanja pravic posameznikov pri tem ter za naslovitev tveganj zlorab.

Glede na opredelitve možnih posegov in glede na to, da bi lahko šlo za izvajanje stalnega videonadzora in drugih oblik nadzora gre za primer obdelave, ki zahteva obvezno predhodno izvedbo ocene učinkov v zvezi z varstvom osebnih podatkov pred začetkom take obdelave s ciljem ustrezne naslovitve vseh tveganj predlaganih sprememb na zasebnost. V predlaganem besedilu ukrepi za naslovitev teh tveganj niso dovolj izrecno opredeljeni glede na ugotovitve iz ocene učinka.

Predlagatelj je izvedel oceno učinka glede varstva osebnih podatkov, v katerih so bila analizirana tudi tveganja in predvideni ukrepi za njihovo obvladovanje glede na temeljna načela varstva osebnih podatkov. Kot rečeno, pa ugotavljamo, da se identificirani ukrepi ne odražajo oziroma ne odražajo dovolj natančno v predlaganih zakonskih določbah.

Predlagatelj je namreč v oceni učinka za zmanjšanje obsega zbranih osebnih podatkov predvidel naslednje postopke in ukrepe:

- prilagajanje lokacije snemanja (kamere obrnjene proti odprtem morju in plovni poti, izogibanje zasebnim zemljiščem, zasebnim prostorom, obalnim področjem in kopališču, ko zato ni potrebe, kot je omenjeno v točki 3 poglavja 3.2. ocene učinka);
- izbor samo nujnih senzorjev (npr. brez zajema videoposnetkov, če to ni potrebno);
- časovno omejevanje zajema podatkov (npr. šele ob opravljanju naloge in ne ves čas);
- uporaba tehnologij za anonimizacijo (npr. zameglitev obrazov, vozil, objektov ali dela obale) pri pregledu oz. izvozu posnetka;
- sprotno in naknadno pregledovanje / urejanje posnetkov in zajetih podatkov ter čimprejšnje naknadno izločanje oz. samodejno brisanje podatkov.

Poleg navedenih menimo, da bi predlog sprememb zakona moral ustrezno vključiti tudi nekatere ostale identificirane ukrepe za obvladovanje tveganj v oceni učinka, kot so:

- da bodo vsi dostopi do podatkov urejeni z nivojem uporabniških pravic na podlagi gesel uporabnikov za dostop, za vsak vpogled bo potrebno navesti podlago in razlog, za vse vpogleds bo zagotovljena revizijska sled;
- uporabo podatkov opredeliti v internih aktih, kjer so določeni potrebni ukrepi za varstvo podatkov v tehničnem, kadrovskem in organizacijskem smislu, da se zaščitijo pred izgubo, uničenjem ter pred nepooblaščenim dostopom, nepooblaščenim spreminjanjem in razkritjem in kakršno koli drugo zlorabo.
- upravljavec bo moral v skladu z notranjo varnostno politiko varstva osebnih podatkov voditi natančen in ažuren register uslužbencev, ki bodo obdelovali zbrane podatke ter pridobljene posnetke,
- sistem ne bo zasnovan na način, da bi omogočal sprotno ali naknadno sledenje lokacije plovil ali snemanje brez opravičenega razloga;
- v noveli se kakršne koli druge namene, razen obdelave podatkov za namen varnosti plovbe, izrecno prepove.

Dodatno opozarjamo, da bi predlagatelj moral – glede na zelo široko dikcijo področja izvajanja videonadzora – analizirati tudi tveganja mogočega bodočega širjenja področja videonadzora in predvideti zakonsko varovalko zoper to tveganje.

K 58. členu

Kot izhaja iz prejetega gradiva, naj bi se 58. člen spremenil tako, da se v prvem odstavku na koncu 7. točke pika nadomesti s podpičjem ter doda nova 8. točka, ki se glasi: *»8. nad privezi in sidranji plovil v pristaniščih in na sidriščih ter ostalih delih morja kjer je to dovoljeno.«*.

V drugem odstavku pa naj bi se na koncu dodal stavek:

»V neugodnih vremenskih razmerah ali zaradi varnosti posadke ter plovil sme pristaniški nadzornik poveljniku plovila odrediti, naj odpluje v najbližje zavetrje ali pristanišče, kjer dokonča postopek nadzora.«.

Tretji odstavek pa naj bi se spremenil tako, da se glasi:

»Pristaniški nadzornik ima za izvajanje nalog nadzorstva nad varnostjo plovbe naslednje pristojnosti:
– fotografirati ali posneti na drug nosilec vizualnih podatkov osebe, prostore, objekte, postroje, napeljave in druge predmete, ki so predmet nadzora, uporabljati naprave za nadzor hitrosti in pozicije plovil in uporabljati naprave, s katerimi se prekrški slikovno dokumentirajo,
– reproducirati listine, avdiovizualne zapise in druge dokumente,
– vpogledati v evidence iz 26.b člena tega zakona.«.

V tem delu IP, kot smo že pojasnili v svojem prvem mnenju, nima posebnih pripomb opozarjamo pa, da morajo vse zakonsko opredeljene obdelave osebnih podatkov v posameznih postopkih potekati v skladu z načelom sorazmernosti ter da morajo biti v skladu z 38. členom Ustave RS nabor in namen zbiranja osebnih podatkov določeni z zakonom. Njihovo opredeljevanje zgolj s podzakonskim aktom ni ustrezno.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informacijske pooblaščenke

mag. Andrej Tomšič,
namestnik informacijske pooblaščenke

Poslati:

- po e-pošti;
- po e-pošti v vednost: Ministrstvo za pravosodje: gp.mp@gov.si;
- zbirka dokumentarnega gradiva pri IP.